

СУЧАСНИЙ СТАН ТОРГОВЕЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНА-ПАР: СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ ВЗАЄМОВИГІДНОЇ СПІВПРАЦІ ТА НОВІ ШАНСИ НА ВІДНОВЛЕННЯ

У статті висвітлено та проаналізовано сучасний стан торговельно-економічних відносин між Україною і ПАР, окреслено основні умови для просування взаємовигідної співпраці та запропоновано низку секторів, в яких дійсно зацікавлена Україна у двосторонньому економічному діалозі з Південною Африкою. За умови успішної реалізації зазначених напрямів, Україна в перспективі має всі шанси на відновлення співпраці та економічний зиск.

Ключові слова: ефективний двосторонній механізм, зовнішньоекономічна політика, ділова присутність, інвестиційний клімат, перезавантаження економічної співпраці, «робити бізнес в Африці».

З огляду на економічні можливості ПАР та належних їй фінансових ресурсів, ділової інфраструктури та налагодження торговельних зв'язків з фактично усіма країнами регіону, співробітництво з цією країною мало б бути тим базовим плацдармом, з якого українські підприємці можуть реалізовувати потенціал своїх торговельно-економічних можливостей. Економіка Південної Африки носить відкритий по відношенню до світового ринку характер, її законодавство стимулює розвиток ділової активності, просуванню великомасштабного інвестування.

Головною умовою успіху розвитку торговельних зв'язків українських підприємств з ПАР та сусідніми країнами є збереження можливості пропонувати більш низькі оптові ціни на загалом якісні для Африки товари.

В цьому плані українським експортерам необхідно врахувати і те, що крім високого мита на імпорتنі

**САМОЙЛОВА Л.І.,
аспірант
Дипломатичної
академії України
при МЗС України,
радник, начальник
відділу обробки
вихідної
документації
Управління
Генерального
секретаріату МЗС
України**

товари, поставки останніх до ПАР з інших країн по багатьох позиціях носять стійкий довготривалий характер і тіснити традиційних торгових партнерів досить важко.

Сучасний стан торговельно-економічних відносин між Україною і ПАР до цього часу не набув належного рівня та характеризується спонтанністю, низьким рівнем товарообігу, досить обмеженою номенклатурою експорту та імпорту товарів. Ускладнення в економічних відносинах Україна-ПАР спостерігаються також з огляду на останній скандал, пов'язаний з постачанням в Україну південноафриканського вугілля, який набув небажаного розголосу у ЗМІ обох держав та негативно впливає на імідж нашої держави, як надійного торгового партнера для ПАР та регіону загалом.

У цьому зв'язку можна констатувати, що практика налагодження економічного співробітництва з Південною Африкою через посередницькі структури не спрацьовує, а дуже часто перешкоджає налагодженню зв'язків з виробниками обох країн. Ось чому необхідно відпрацювати ефективний двосторонній механізм для забезпечення прямого діалогу між виробниками, налагодження інформаційного зв'язку для обміну економічною інформацією, визначення найбільш оптимального транспортного сполучення між Україною і ПАР для перевезення різноманітних вантажів.

На даний час Україна має досить незначну ділову присутність в ПАР. Головним фактором, який стримує розвиток відносин України з ПАР є досить низький рівень торговельно-економічної присутності. В країні практично відсутні офіси офіційних представництв великих українських підприємств, компаній, бізнесу. Довгий час залишається вакантною дипломатична посада першого секретаря з економічних питань ПУ в ПАР.

Для розуміння міжнародної економічної співпраці Південної Африки з іншими країнами можна навести тут два приклади. Зокрема, один з важливих економічних партнерів ПАР Сполучені Штати Америки найближчим часом готові поновити та розширити дію Закону США «Про зростання та можливості для Африки» (т.зв. «African Growth and Opportunity Act» - схвалений Конгресом США у 2000 р. закон, який передбачає одностороннє надання преференційних умов для безмитного експорту до США низки африканських країн визначених груп товарів. Дія такого режиму завершується у 2015 р.). Президентом США Б.Обамою під час виступу на Саміті США-Африка за участі глав

держав і урядів континенту 4 серпня 2014 року у м. Вашингтон було запевнено, що американська адміністрація продовжує дії преференцій, збільшує кількість торгових місій в країнах Африки, створює при Президентові США Консультативну Раду з питань сприяння розвитку ділових контактів з Африкою, сприятиме розвитку торговельних відносин через збільшення обсягу американських інвестицій, спрощення митних процедур та порядку перетину кордонів з метою забезпечення більш швидкого руху товарів, виділить протягом наступних двох років 7 млрд. дол. США для підтримки експорту з Африки. Окрім того, приватні транснаціональні компанії, зокрема «General Electric» (інфраструктурні проекти), «Blackstoun Energy» (енергетика), «Coca-Cola» (постачання питної води), «Marriott Hotels» (готельний бізнес) оголосили про наміри інвестувати в інфраструктурні об'єкти 14 млрд. США ^[1].

До зацікавлених у розвитку відносин з Африканським континентом належать і сусідня з Україною Республіка Білорусь, яка має схожу з нашою країною історію співробітництва з країнами Африки. Зокрема у рамках перебування в ПАР у вересні 2014 року Міністра закордонних справ Білорусі В.Макея було відзначено ефективну роботу існуючого Міжурядового комітету з торговельно-економічного співробітництва між Білоруссю і ПАР, чергове засідання якого домовлено провести у 2015 році. Під час візиту білоруський міністр зустрівся з Президентом ПАР Дж.Зумою, Міністром міжнародних відносин та співробітництва ПАР М. Нкоаною-Машабане, Міністром торгівлі та промисловості Р.Девісом. Відбулася бізнес-конференція з представниками південноафриканських ділових кіл, під час якої білоруська сторона презентувала проект створення в ПАР підприємства збірки великовантажної автомобільної техніки. Участь у заході взяли представники «Мінського автомобільного заводу», «Мінського тракторного заводу», «Білоруського автомобільного заводу» (БЕЛАЗ), виробники автомобільних шин «Белшина»².

Тому для заінтересованих об'єднань, компаній та виробників України найкращим виходом було б відкриття представництв в ПАР, як це робить більшість компаній чи представництв світу. Доцільно було б рекомендувати співробітництво з профільними або інвестиційними компаніями Південної Африки, які могли б сприяти маркетингу та доступу української продукції на внутрішній ринок цієї країни за відповідну частку з її продажу.

Другий не менш критичний фактор це недостатній розвиток договірно-правової бази економічного спрямування. Напрацьованою на сьогодні нормативно-правовою базою економічних відносин між Україною та ПАР є низка документів, перш за все, підписана Міністрами закордонних справ обох країн у листопаді 1998 року Торговельна угода між Урядом України та Урядом Південно-Африканської Республіки. Цю Угоду було ратифіковано Верховною Радою України у березні 1999р., а Національною Асамблеєю (парламентом) ПАР – у квітні 2001р. У минулі роки були також підписані такі документи, як угоди про співпрацю, включаючи угоду про співпрацю у галузі сільськогосподарства (1992) та про науково-технічне співробітництво (1998). Після значної затримки, 28 серпня 2003 року було підписано і Конвенцію між Кабінетом Міністрів України та Урядом ПАР про уникнення подвійного оподаткування³.

До цього часу триває переговорний процес щодо узгодження проектів інвестиційної угоди, яка б регламентувала застосування обома країнами режиму найбільшого сприяння у сфері зовнішньої торгівлі, а також створення спільної двосторонньої торговельно-економічної комісії. Наразі обидва документа знаходяться на розгляді південноафриканської сторони, які конче необхідно підписати найближчим часом в інтересах обох держав.

Як бачимо наявність факторів, стримуючих подальший розвиток співробітництва України з Південною Африкою, а також існування підвищеної уваги з боку світової економічної спільноти до регіону, може негативно вплинути на подальшу співпрацю та призвести до втрати Україною вже завойованих позицій та потенційних ринків збуту. Свідченням такої тенденції є проведення Четвертого Саміту глав держав та урядів держав-членів ЄС та Африки (2-3 квітня ц.р. м.Брюссель), регіональна поїздка державного секретаря США Дж.Керрі до низки африканських країн (29 квітня – 5 травня ц.р.), Саміт США – Африка (4-6 серпня ц.р., м. Вашингтон), а також масштабні заходи у форматах Китай - Африка, Японія - Африка, Індія – Африка, БРІКС – Африка⁴.

Тому має відбутися перезавантаження двосторонньої економічної співпраці України з ПАР. Тільки за цієї умови матимемо нові шанси на її відновлення.

Наше співробітництво з цією країною є важливою складовою зовнішньоекономічної політики України в Африці та має надзвичайний потенціал

для розвитку взаємовигідного співробітництва з країнами усього континенту^[5]. Південно-Африканська Республіка є економічним лідером Африки. Достатньо зазначити, що на ПАР припадає біля половини всього промислового виробництва Африки. Наявність спеціальних економічних відносин з США, Японією, Китаєм, Росією, Бразилією, Індією та ЄС, міцні позиції інвестування в інші країни Африки, а також визначальна роль в регіональному інтеграційному об'єднанні САДК – тільки підкреслюють промислово-економічний потенціал країни^[6]. Потенційно, у разі структурної реформи ООН, ПАР може стати постійним членом Ради Безпеки ООН як представник африканських держав^[7], с. 303–311].

Держава отримує економічну підтримку з боку провідних світових держав, міжнародних інституцій, що свідчить про перспективність цього партнера, стабільний характер його розвитку. Транснаціональні корпорації використовують південноафриканський майданчик для утвердження своїх позицій в Африці. Південна Африка знаходиться в європейському часовому поясі, використовує англійську як основну мову бізнесу та володіє змішаною європейсько-африканською спадщиною. Має вдале географічне розташування, природні можливості, добре налагоджену транспортну, банківську та телекомунікаційну інфраструктуру. Додатковими плюсами є також незалежність Центрального банку та низький рівень державного боргу країни. Всі ці чинники приваблюють до Південної Африки велику кількість туристів, інвестори вкладають гроші у нерухомість, винну, переробну промисловості. Існує достатня кількість кваліфікованих фахівців у туристичній, автомобільній, авіа, суднобудівельній та ІТ сферах, які здатні надавати конкурентоспроможні послуги. Помітнішою стає тенденція до переміщення транснаціональних компаній на південноафриканські терени. По-перше, щоб скористатись низькою вартістю оплати праці, як кваліфікованих, так і некваліфікованих працівників. По-друге, компанії, які працюють в енергоємних галузях, переносять свої виробництва, щоб скористатись низькою вартістю електроенергії, а також близькістю до самих гірничодобувних підприємств. У результаті їм вдається випускати широкий асортимент якісної продукції за конкурентоспроможними цінами. Компанії південноафриканського походження SAB Miller, BHP-Billiton (видобування корисних копалин та нафти), Sappi (целюлоза та папір), Anglo American / De Beers,

Sasol (хімічні речовини), Thawte (інтернет безпека) є світовими лідерами у своїх галузях^[8]. Усі відомі світові автомобільні бренди, зокрема Toyota, BMW, Mercedes, Volkswagen, Audi також успішно збирають та реалізують тут свою продукцію.

З огляду на ці показники, запропонуємо декілька секторів, в яких дійсно зацікавлена наша сторона у двосторонньому економічному діалозі з Південною Африкою, за умови успішної реалізації яких, Україна в перспективі мала б економічний зиск.

1 сектор. Пріоритетним напрямом двосторонньої економічної співпраці вбачається **спільне використання високих технологій**, в тому числі, з метою подальшого виходу на ринки сусідніх країн Півдня Африки. Така співпраця є важливим засобом сприяння обміну інформацією, передовим досвідом, науково-дослідних та технологічних досягнень, розвитку навичок і знань у різних галузях, взаємодії у сфері охорони навколишнього середовища, енергетичної безпеки, розвитку спільних модернізаційних проектів, торгових і промислових зв'язків. Хорошим документальним підґрунтям для цього слугують Науково-технічна та інноваційна стратегія Африки до 2024 року (STISA -2024), як рамковий документ для забезпечення переходу африканських країн на інноваційну, наукоємну економіку; схвалення Статуту Африканської обсерваторії технологічних та інноваційних наук (AOSTI); рекомендації Академічного форуму БРІКС, на полях якого започаткована Рада інтелектуальних рішень, пріоритетною діяльністю якої є пошук найкращих інновацій та спільних ефективних шляхів їх імплементації^[9].

Заслугує на увагу і той факт, що ПАР активно бере участь у новому спільному космічному проекті із запуску супутника Д-33, над яким працює приватна компанія Marcom Aeronautics and Space. За умови достатнього державного фінансування, супутник може бути виведено вже у 2016 році. Протягом найближчих трьох років на цей проект планується виділити 22,7 млн.дол. США. За словами Міністра науки і технологій ПАР Д.Хенекома, його створення дозволить суттєво розширити можливості країни щодо моніторингу та управління цінних природних ресурсів країни^[10].

Продовжується співпраця між Україною та ПАР в авіаційній та транспортних сферах. Про це свідчить представлення на ринку ПАР таких вітчизняних підприємств, як ДП «Антонов» та ХК

«АвтоКраз». Окрім цих підприємств, мають також у повній мірі бути використані презентаційні можливості інших зацікавлених суб'єктів підприємницької діяльності нашої держави та підготовлено проекти контрактів між компаніями України та ПАР, інших африканських країн під час Міжнародної виставки винаходів та інновацій, а також Біотехнічного форуму, які відбудеться у 2016 році у м.Браззавіль (Республіка Конго)^[11].

2 сектор. Другим напрямом могла б залишитися **торгівля**, обсяги якої демонструють стійку тенденцію до зростання, хоча абсолютні розміри залишаються невеликими. Преторія не припиняє лобювати Ініціативу щодо створення Зони вільної торгівлі «від Кейптауна до Каїру», яка має включати спільний ринок Сходу і Півдня Африки (COMESA), Спільноту розвитку Півдня Африки (SADC) та Східно-Африканську спільноту (ЕАС)^[12]. Між тим в ПАР існує постійний попит на таку продукцію українського виробництва, як цемент, мінеральні добрива та інші хімічні вироби, металопрокат. Отже, збільшення експорту та розширення номенклатури постачання української продукції могло б здійснюватись у: сфері промисловості (чорної металургії, будматеріалів та устаткування загального машинобудування тощо); у хімічній галузі (надання послуг з проектування, збільшення до ПАР експорту мінеральних добрив); у паливно-енергетичній сфері (здійснення експортних постачань енергетичного обладнання та комплектуючих, а також налагодження співробітництва в галузі альтернативних джерел енергії); у гірничовидобувній сфері; у галузі водного господарства та агропромислового комплексу.

Африканські країни навряд чи зможуть уникнути імпорту продовольства, мова може йти лише про його скорочення та зниження залежності від нього. Приймаючи зобов'язання з викорінення голоду в деяких регіонах континенту, африканські країни засновують трастовий фонд з продовольчої безпеки за напрямом «Південь-Південь». Це зумовлено необхідністю боротьби з голодом, який до 2025 року може торкнутися половини населення Африки. Окрім того, ефективна реалізація довгострокової Програми розвитку сільського господарства в Африці (прийнята у 2004 році) та сприяння її трансформації, дозволить подвоїти виробництво продуктів харчування, що, на думку африканських експертів, забезпечить щорічне зростання ВВП в Африці на 6 % та забезпечить робочими місцями близько 30% молодих африканців^[13].

3 сектор. З огляду на ці показники, третім напрямом активізації обопільної співпраці вбачається саме **агропромисловий сектор економіки**. Окрім того, ПАР активно діє та готова до співпраці у сфері зеленої економіки. Зокрема, відповідно до висновків Конференції ООН щодо сталого розвитку та Ріо+20, Південна Африка під час річного головування в БРІКС ініціювала започаткування Відкритої робочої групи з цілей стійкого розвитку, а також в рамках проведення Бізнес-форуму 5-го Саміту БРІКС підписання багатосторонньої Угоди про співфінансування у сфері зеленої економіки [14].

4 сектор. Четвертим напрямом могло б стати спільне надання послуг, насамперед, у галузі **туризму та морського транспорту**, «адже морські порти найбільш відкриті до зовнішнього світу, вони виконують інтегруючу функцію для всієї транспортної мережі держави» [15, с.170].

Для забезпечення успішної реалізації вищезазначених напрямів та проектів обом сторонам слід розпочати процес співпраці на основі взаємної вигоди, обопільного виграшу та більшої відкритості. Тому конче необхідно закріпити правову основу двосторонньої співпраці, створити ефективний механізм захисту інтересів інвесторів, сформулювати привабливий інвестиційний клімат, який має бути відкритим, справедливим, транспарентним і передбачливим. Задля того, щоб механізм міжурядової співпраці у повній мірі працював, одночасно з цим, також слід надавати велике значення перспективному розвитку, дотримуватися принципів ринкової економіки, піднімати активність підпри-

ємств, стимулювати їх та перетворювати у ведучі сили двостороннього економічного співробітництва.

Необхідно також в повному обсязі просувати процес лібералізації торгівлі та інвестицій, знизити поріг доступу на ринок. Україна і ПАР є членами ВТО, тому обидві країни мають здійснити заходи щодо комфортизації торгівлі, а також митних формальностей, створити всі умови для покращення взаємодій та зв'язків, активізацію обміну персоналом обох сторін, створити комфортні умови для здійснення великомасштабного інвестування (регіонального, субрегіонального, транскордонного).

Наразі між Україною і ПАР відсутня співпраця в галузі інвестицій. Це зумовлено, як зазначалося, відсутністю Угоди між двома країнами про взаємний захист інвестицій, яка перебуває на розгляді південноафриканської сторони. Разом з тим, у разі участі української сторони в будь-яких інвестиційних проектах, Міністерство торгівлі ПАР готове забезпечити юридичний супровід таких процесів через окреме Торговельно-інвестиційне управління Міністерства торгівлі (ТІСА). Єдиний інвестиційний проект, який було реалізовано між обома країнами, є інвестування у 2008 році компанією SAB Miller в українську пивну компанію Сармат 130 млн.дол.США. Українські інвестиції в ПАР відсутні.

Головними причинами, які стоять на заваді більш інтенсивних економічних стосунків є: 1) Географічна віддаленість, зокрема обмеженість

Показники зовнішньої торгівлі товарами між Україною та ПАР за даними Державної служби статистики України (млн. дол. США)

Показники	2004	+/-, %	22005	+/-, %	22006	+/-, %	22007	+/-, %	22008	+/-, %	22009	22010
Товарообіг	7,49	-565,3	76,45	+1020,03	54,7	-39,75	70,2	+28,14	375,08	+312,5	77,4	185,4
Експорт	7,47	-51,21	24,84	у 3,3 р.б.	14,37	-57,9	12,0	-15,1	33,76	+276,5	30,2	27,5
Імпорт	0,209	+75,41	51,60	у 2,5 р.б.	40,32	-27,1	57,89	+43,5	341,32	+589	47,2	157,9
Сальдо	-13,469	+2,2	-26,76	у 2 р.б.	-25,95	+3,12	-45,68	-76,0	-307,5	-261,9	-17,0	-130,4

Статистика обсягів двосторонньої торгівлі між Україною і ПАР, дол..США 2013-2014 рр.

Показники	2013 рік	Січень 2014	Лютий 2014	Березень 2014	I квартал 2014	Квітень 2014	Травень 2014
Експорт	159,346,452	21,260,289	1,026,524	26,482,714	48,769,527	8,886,116	1,925,092
Імпорт	55,532,024	344,875	726,200	8,748,065	9,819,140	3,683,077	8,423,585
Разом	214,878,476	1,605,164	1,752,724	35,230,779	58,588,667	12,569,193	10,348,677

Показники	Червень 2014	II квартал 2014	1-ше півріччя	Липень 2014	Серпень 2014	Вересень 2014	III квартал 2014
Експорт	477,837	11,289,045	60,058,572	1,286,635	48,769,527	8,886,116	1,925,092
Імпорт	2,975,745	15,082,405	24,901,545	8,620,374	9,819,140	3,683,077	8,423,585
Разом	3,453,582	26,371,450	84,960,117	9,907,009	58,588,667	12,569,193	10,348,677

спілкування громадян та організацій, низький рівень обізнаності щодо сучасного життя в Україні, складність та висока собівартість транспортування продукції та її виставкових зразків. З метою усунення цього недоліку необхідно всіляко сприяти розвитку транспортно-комунікаційних зв'язків.

2) Подібність економічної структури. Якщо відкинути золото- та алмазодобування, то структури виробництва в цілому та експорту, зокрема виявляються досить схожими (наприклад, виробництво металів, хімічної продукції, електроенергії, зерна, сонячної олії тощо), що вимагає нетрадиційних підходів до торгівлі.

Експорт України до ПАР складається з виробів хімічної продукції, мінеральних добрив, металопрокату оптики, машинобудування, електроустаткування, літакобудування. Найбільші обсяги експортних поставок продукції здійснювали металургійна, хімічна та нафтохімічна промисловість, агропромисловий сектор.

Експорт ПАР в Україну складався з паливно-мастильних матеріалів, електроустаткування, хімічної продукції, тютюнових виробів, рибної продукції, фруктів, овочів, алкогольних напоїв^[16].

Нові шанси на відновлення

Основний акцент у наших економічних відносинах з ПАР слід робити не тільки на торгівлю, а й на створення спільних підприємств: інвестуванню до України сприятиме лібералізація інвестиційного клімату в нашій державі, а спільні підприємства на території ПАР зможуть легше вийти зі своєю продукцією на ринок як ПАР, так і інших

країн-членів САДК (в якій існують певні преференції для підприємств країн цього інтеграційного об'єднання). З метою диверсифікації українського експорту до ПАР важливим питанням для вітчизняних виробників має бути характерне поєднання активної позиції промислових підприємств.

Українська і південноафриканська сторона можуть розвернути економічну співпрацю у багатьох сферах, зокрема підвищити ефективність співпраці в галузі нових та високих технологій, авіаційній та суднобудівельній галузях, поглибити науковий обмін, розширити працю у сільськогосподарському секторі, розвернути спільні наукові дослідження та поглибити науковий обмін, здійснити взаємовигідні проекти у фармацевтичній, медичній, хімічно-промисловій галузях, активно просувати регіональні проекти, покращити умови для трансграничних перевезень вантажів, включаючи морські порти, авіа та залізничний транспорт.

Перегляд позицій та розвиток дієвих двосторонніх відносин дає українським товаровиробникам та бізнесу нові шанси вийти на південноафриканський ринок. Загалом Африка визначена ООН континентом 21-го сторіччя. «Робити бізнес» тут стає все більш престижним, комфортним і гуманним. Україна має всі шанси закріпитися за 2-3-ма вищеразглянутими позиціями та зайняти свою стабільну нішу задля втілення власних економічних інтересів, як у самій Південній Африці, так і регіоні загалом.

ПОСИЛАННЯ:

¹ Поточні матеріали МЗС України за 2014 р.

² Матеріали сайту МІД Республіки Беларусь www.mfa.gov.by/press/smi/b07a84056154debe.html

³ Матеріали сайту ПУ в ПАР <http://rsa.mfa.gov.ua>

⁴ Поточні матеріали МЗС України за 2014 р.

⁵ Програма співробітництва України з країнами Африки на 2010 - 2012 роки, Plan of Activity for Ukraine and South Africa (матеріали ПУ в ПАР за 2010р.)

⁶ Матеріали сайту ПУ в ПАР <http://rsa.mfa.gov.ua>

⁷ П.Ігнат'єв Україна - Субсахарська Африка: чи залишаться можливості співробітництва невикористаними / П. Ігнат'єв, Г. Музика // Вісник Української академії управління при Президентів України. - 2001. - № 4, с. 303-311.

⁸ Н.Олійник ПАР - країна з тріумфом керівництва/Н.Олійник//Освіта регіону: психологія, політологія, соціальні комунікації. - 2012. - №4

⁹ Інформація щодо роботи 23-го Саміту Африканського Союзу. Поточні матеріали МЗС України за 2014 р., Голування ПАР у БРІКС поточні матеріали МЗС України за 2014 р.

¹⁰ ЮАР готується створити новий супутник ДЗЗ. Новини космоса. [Electronic resource] Available from: <http://mapgroup.com.ua/news/283-yuar-gotovitsya-sozdat-novuj-sputnik-dzz>

¹¹ 23-й Саміт Африканського Союзу, м.Малабо, Екваторіальна Гвінея. Поточні матеріали МЗС України за 2014 р.

¹² Матеріали ПУ в ПАР за 2014 р.

¹³ Поточні матеріали МЗС України за 2014 р.

¹⁴ Інформація ПУ в ПАР щодо головування ПАР в БРІКС, грудень 2014 р.

¹⁵ А.Кудряченко., Геополітичні виклики сучасної України / А.Кудряченко // Стратегічні пріоритети. - 2006. - №1. с.170 [Electronic resource] Available from: <http://www.social-science.com.ua/>

¹⁶ Матеріали сайту ПУ в ПАР <http://rsa.mfa.gov.ua>

Самойлова Л.И. Состояние торгово-экономических отношений Украины с ЮАР, создание условий для продвижения взаимовыгодного сотрудничества и новые шансы на обновление / Дипломатическая академия Украины при МИД Украины.

The article highlights and analyzes the current state of trade and economic relations between Ukraine and South Africa, outlines the main conditions to promote mutually beneficial cooperation and proposes a range of sectors in which Ukraine is really interested within the bilateral economic dialogue with South Africa. With the successful implementation of these areas, Ukraine in the future has every chance of renewed cooperation and economic benefit.

Keywords: effective bilateral mechanism, foreign economic policy, business presence, investment climate, restart economic cooperation, “to do business in Africa”.

Samoilova L.I. Current state of trade and economic relations between Ukraine and South Africa: creation of conditions for mutually beneficial cooperation and new chances for recovery / Diplomatic Academy of Ukraine.

В статье рассмотрено и проанализировано состояние торговельно-экономических отношений между Украиной и ЮАР на современном этапе, определены основные условия для продвижения взаимовыгодного сотрудничества и предложено ряд секторов, в которых действительно заинтересована Украина в двухстороннем экономическом диалоге с Южной Африкой. При условии успешной реализации определенных направлений, Украина в перспективе имеет все шансы на возобновление сотрудничества и экономическую выгоду.

Ключевые слова: эффективный двусторонний механизм, внешнеэкономическая политика, деловое присутствие, инвестиционный климат, перезагрузка экономического сотрудничества, «делать бизнес в Африке».

Стаття надійшла до редколегії 27.05.2015

Прийнята до друку 09.06.2015